

Projekt

z dnia 12 grudnia 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR LIV/.../2023
RADY GMINY NOWE MIASTO LUBAWSKIE**

z dnia 21 grudnia 2023 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy
Domowej dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2024-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.40) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U z 2021r. poz 1249 ze zm.) Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na lata 2024-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Wiśniewski

Załącznik
Do Uchwały Nr
Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie
z dnia .... 2023r.

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE
NA LATA 2024–2028**

I. WPROWADZENIE

Jednym z istotnych i długofalowych celów polityki społecznej państwa jest tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań antyspołecznych generujących patologie, w tym między innymi przemoc domową.

Problem przemocy w rodzinie od wielu lat nagłaśniany jest przez media oraz wszelkiego rodzaju instytucje w związku z czym wzrasta świadomość społeczeństwa w tej kwestii. Początkowo problem ten był bagatelizowany. Wiele osób nie zdawało sobie sprawy, że przemoc domowa jest przestępstwem i wpływa destrukcyjnie nie tylko na ofiarę przemocy, ale również na całą rodzinę i społeczeństwo, w związku z tym władze państwa oraz różnego rodzaju instytucje podejmują różnorodne działania, mające na celu łagodzenie skutków zjawiska przemocy.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249 z późn. zm.) jest próbą podjęcia działań mających za zadanie zapobieganie zjawisku przemocy domowej. Ustawa ta została uchwalona „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej”. Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania, ponieważ nie wszystkie ofiary przemocy otwarcie przyznają się do sytuacji panującej w ich rodzinie. Wielu specjalistów wskazuje, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce, który wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa ofiar przemocy domowej oraz ich rodzin.

Celem strategicznym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie są działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, ochronę ofiar przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej oraz kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2024-2028 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2021–2023. Niniejszy Program przedstawia szerokie spektrum działań wobec problemu przemocy domowej i tworzy ramy zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie, jednakże należy zaznaczyć, iż jego skuteczność zależy od zaangażowania

poszczególnych instytucji i organizacji w działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działanie edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2024-2028. W miarę potrzeb i sytuacji społecznych mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

II. PODSTAWA PRAWNA

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.) Rozdział drugi pt. „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzwiskiem i demoralizacją;
2. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.).
3. Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).
4. Ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).

Program jest spójny z programami:

1. Krajowym Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2028.
2. Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.
3. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2025.
4. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

III. DEFINICJA PRZEMOCY DOMOWEJ

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domowa to: „Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Rodzina, która nie radzi sobie w sytuacjach kryzysowych, a także nie realizuje swoich funkcji nosi miano rodziny dysfunkcyjnej. Jedną z sytuacji krytycznych, wymagającą bezzwłocznej interwencji odpowiednich służb jest przemoc domowa.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń i zabójstw. Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

IV. KRYTERIA I RODZAJE PRZEMOCY

Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie to:

- **Intencjonalność** – jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie, zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu;

- **Dysproporcja sił** – brak równowagi sił w rodzinie – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę;
- **Naruszanie godności i praw** – osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie;
- **Powodowanie cierpienia i szkód** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy

- 1) **Przemoc fizyczna** - są to wszelkie działania polegające na użyciu siły prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko.
- 2) **Przemoc psychiczna** - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, ograniczanie kontaktów, poniżanie, ciągłe niepokojenie.
- 3) **Przemoc seksualna** - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu.
- 4) **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
- 5) **Zaniechanie** - to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Wiąże się z brakiem dostatecznej troski rodzicielskiej, co może być powodem powstawania uszczerbku na zdrowiu i powodować szkody psychiczne.

Wszystkie rodzaje przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają. Rzadko bywa, aby ofiara doznawała tylko i wyłącznie jednej formy przemocy.

V. CHARAKTERYSTYKA GMINY NOWE MIASTO LUBAWSKIE

Gmina Nowe Miasto Lubawskie położona jest w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie nowomiejskim. Swoim działaniem obejmuje obszary wiejskie. W skład Gminy Nowe Miasto Lubawskie wchodzi sołectwa: Bagno, Bratian, Chrośle, Gryźliny, Gwiździny, Jamielnik, Kaczek, Lekarty, Mszanowo, Nawra, Nowy Dwór Bratiański, Pacóftowo, Pustki, Radomno, Skarlin, Tylice. Siedziba Gminy znajduje się w Mszanowie. Gmina Nowe Miasto Lubawskie zwana jest Gminą rolniczą, położoną na

Pojezierzu Brodnickim, Grapie Lubawskim oraz w dolinie Drwęcy, posiadającą liczne walory przyrodnicze i krajobrazowe sprzyjające rozwojowi turystyki, w tym agroturystyki.

Gmina wiejska Nowe Miasto Lubawskie stanowi 31,3 % powierzchni powiatu nowomiejskiego, zajmuje powierzchnię 138,47 km², w tym:

- użytki rolne – 69% (9565 ha),
- lasy – 17% (2301,8 ha),
- wody – 5% (692 ha)

Liczba osób zamieszkujących na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie (wg danych Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie na dzień 30.06.2023 r.) to 8.314 osób.

Jednostką realizującą zadania gminy wynikające z ustawy o pomocy społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi działalność na podstawie m.in. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pomocy społecznej, dodatkach mieszkaniowych, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Celem Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie mogą pokonać przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Służyć temu mają przede wszystkim działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

VI. SKALA I DIAGNOZA PROBLEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie przemoc domowa występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

W ostatnim okresie, coraz częściej ujawniane są przypadki przemocy. Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne – spowodowały zmiany świadomości społecznej i z jednej strony – większej gotowości ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej – wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Zjawisko przemocy na terenie Gminy Nowe Miasto Lub. obrazują poniższe dane:

PRZEMOC W GMINIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE	ROK	
	2021	2022
Liczba osób objętych pomocą społeczną oraz pracą socjalną	1394	1213
w tym: z powodu przemocy w rodzinie	132	113
Liczba prowadzonych procedur Niebieska Karta	31	32
Liczba rodzin w których prowadzona była procedura Niebieska Karta	31	32
Liczba sprawców przemocy, którym zaproponowano udział w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	12	18
Liczba sprawców przemocy, którzy wyrazili zgodę na udział w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	0	1
Liczba sprawców przemocy, którzy ukończyli programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	0	1

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021- 2022 w toku prowadzonych postępowań powzięła informacje o przypadkach stosowania przemocy domowej. Zjawisko to dotyczyło 22 postępowań na 52 prowadzone w 2021 roku, 27 postępowań na 45 prowadzonych w 2022 roku.

Analizując powyższe dane należy uznać, że skala zjawiska w Gminie nie jest bardzo niepokojąca, jednak wskazanym jest podejmowanie odpowiednich działań prewencyjnych celem uniknięcia zjawiska wzrostowego w obszarze przemocy domowej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Głównym narzędziem przeciwdziałania przemocy domowej jest procedura „Niebieska Karta”, która została uregulowana rozporządzeniem **Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku** w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Zespół Interdyscyplinarny w swoich działaniach ukierunkowany jest na budowanie lokalnego systemu wsparcia instytucji i służb w zakresie przeciwdziałania

przemocy domowej działających na terenie gminy. Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego polega na wymianie informacji, opracowaniu diagnozy potrzeb mieszkańców oraz zaplanowaniu odpowiednich działań w celu przywracania zdolności do samodzielnego funkcjonowania i zapewnienia elementarnego bezpieczeństwa i łagodzenia występujących objawów sytuacji kryzysowych.

VII. ZASOBY GMINY NOWE MIASTO LUB. W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zasoby instytucjonalne Gminy:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanowie,
- b) Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie,
- c) Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz Ofiar Przemocy w Mszanowie,
- d) Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim,
- e) Sąd Rejonowy w Nowym Mieście Lubawskim,
- f) Prokuratura Rejonowa w Nowym Mieście Lubawskim,
- g) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim,
- h) Placówki oświatowe,
- i) Instytucje kościelne,
- j) Sołtysi i rady sołeckie.

2. Mocne strony:

- a) dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- b) znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;
- c) dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy;
- d) poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;
- e) doświadczenie w prowadzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych,
- f) pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na działania związane z przeciwdziałaniem przemocy,

3. Słabe strony:

- a) niewystarczające zaplecze biurowe gminy,
- b) brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych,
- c) niewystarczająco rozwinięty system współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura),

- d) brak rządowego zabezpieczenia finansowego na realizację działań przeciwdziałania przemocy domowej,

4. Zagrożenia:

- a) słaba kondycja ekonomiczna rodzin,
- b) negatywne wzorce zachowań społecznych,
- c) dziedziczenie ubóstwa, bezrobocia, stylu życia,
- d) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- e) problemy alkoholowe członków rodzin.

VIII. KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.
2. Doskonalenie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
3. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Rodziny zagrożone przemocą są identyfikowane przez: pracowników socjalnych działających w terenie (wypełnianie kwestionariusza Niebieska Karta w przypadku ujawnienia lub podejrzenia przemocy), przez pedagogów szkolnych (wypełnianie formularza Niebieska Karta w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka) oraz przez policję (Niebieskie Karty wypełnione podczas interwencji policyjnej oraz podczas składania zawiadomienia przez ofiary przemocy z art. 207).
4. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej.
5. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.
6. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
  - a) działania edukacyjne,
  - b) działania profilaktyczne,
  - c) działania informacyjne,
7. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, szkolenia, konferencje dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz członków grup diagnostyczno-pomocowych.
8. Dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowania systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowanych zmian w przepisach prawnych.

IX. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Przeciwdziałanie przemocy domowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy, ochrona ofiar przemocy domowej oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Skoordynowanie działań oraz przepływu informacji wśród jednostek zajmujących się problemem przemocy.
2. Rozwijanie form wsparcia dla rodzin i osób dotkniętych przemocą.
3. Prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej na rzecz rodzin dotkniętych przemocą.

X. ZADANIA PROGRAMU

Cel 1	Skoordynowanie działań oraz przepływu informacji wśród jednostek zajmujących się problemem przemocy				
	Nazwa działania	Opis działania	wskaźniki	Realizatorzy	Termin
1.1	Współpraca instytucji działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, określenie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego	Zespół składa się z grupy specjalistów reprezentujących instytucje na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy tj. przedstawicieli Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanowie, Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim, oświaty.	Podpisane porozumienia	Wójt Gminy, Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie, OPS Gminy NML	2024-2028
1.2	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	<ol style="list-style-type: none"> 1) Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku przemocy 2) Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie 3) Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie 4) Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach 5) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym 6) Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie 7) Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy 8) Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. 	-liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego minimum 6 w roku, - liczba rodzin, w których prowadzona jest procedura Niebieska Karta w 2023r. - 21 rodzin, wartość docelowa na koniec 2028.– 25 rodzin	Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, grupy diagnostyczno-pomocowe	2024-2028
Cel 2	Rozwijanie form wsparcia dla rodzin i osób dotkniętych przemocą				
2.1	Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej	Specjalistyczne poradnictwo dla ofiar przemocy	-liczba udzielonych porad nie mniej niż 10 rocznie - liczba dni pracy punktu nie mniej niż 10 rocznie	GKRPA	2024-2028
2.2	Szkolenie kadry działającej w obszarze przeciwdziałania przemocy	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej poprzez szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej oraz działania zespołów interdyscyplinarnych	Szkolenia członków ZI oraz grup roboczych – min 6 osób rocznie - wartość końcowa 30 odbytych szkoleń	Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, członkowie grup diagnostyczno-pomocowych,	2024-2028
2.3	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy domowej	- Kierowanie ofiar przemocy do terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym w Mszanowie oraz specjalistów w PCPR w Nowym Mieście Lubawskim - Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą,	- liczba osób poinformowanych o możliwości skorzystania	Zespół Interdyscyplinarny, członkowie grup	2024-2028

		dotyczących indywidualnych środowisk, - Kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy działające przy Poradni Terapii Uzależnień w NML oraz do Lokalnego Punktu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem, - Praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy	z poradnictwa (każda osoba objęta procedurą Niebieska-Karta – min 25 osób)	diagnostyczno-pomocowych	
Cel 3	Prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnych na rzecz rodzin dotkniętych przemocą				
3.1	Prowadzenie programów profilaktycznych socjoterapeutycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie szkół przeprowadzenie: - programów profilaktycznych, - zajęć edukacyjnych na temat uzależnień i zapobieganiu agresji zgodnie z opracowanymi szkolnymi programami profilaktycznymi.	- min 1 zrealizowany program rocznie,	OPS Gminy NML, GKRPA w Mszanowie, Szkoly	2024-2028
3.2	Organizacja czasu wolnego dla osób ze środowisk dotkniętych lub zagrożonych przemocą	W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień w świetlicach na terenie 6 szkół, Prowadzenie przez szkoły kółek zainteresowań, organizacja imprez edukacyjno- informacyjnych,	- zajęcia opiekuńcze w min 6 grupach rocznie, - min 1 wydarzenie edukacyjno- informacyjne rocznie	OPS Gminy NML, GKRPA, Szkoly	2024-2028
3.3	Uświadamianie mieszkańców na temat przemocy domowej poprzez działania informacyjno- edukacyjne	1) Kampanie społeczne; 2) Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy domowej wśród lokalnej społeczności; 3) Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy domowej; 4) Umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie, OPS Gminy NML z/s w Mszanowie, 5) Pogadanki z rodzicami	- Minimum 1 kampania rocznie dot. przeciwdziałania przemocy, - Ilość wydanych / przygotowanych ulotek min 100 rocznie, - informacje na stronach internetowych dot. instytucji udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy , - ilość pogadanek,	OPS Gminy NML GKRPA, szkoly	2024-2028
3.4	Prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową	Spotkania w szkołach, pogadanki, prelekcje podczas wywiadówek dla rodziców, np. Jak uczyć dzieci odwagi? Jak być dobrym rodzicem? Jesteśmy z Ciebie dumni.	Min. 1 spotkanie rocznie x 6 szkół,	Szkoly	2024-2028

XI. ADRESACU PROGRAMU:

Beneficjentami Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie będą:

- a) społeczność lokalna
- b) osoby doświadczającej przemocy domowej
  - ✓ Dzieci,
  - ✓ Współmałżonkowie lub partnerzy
  - ✓ Osoby starsze,
  - ✓ Osoby niepełnosprawne
- c) osoby zagrożone występowaniem przemocy domowej (z tzw. Grupy podwyższonego ryzyka)
- d) osoby stosujące przemoc domową
- e) świadkowie przemocy domowej
- f) instytucje oraz osoby podejmujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym m.in. pracownicy socjalni, kuratorzy zawodowi, policjanci, pracownicy placówek wsparcia dziennego, nauczyciele, pedagodzy, psycholodzy, pracownicy służby zdrowia

XII. PRZEWIDZIANE EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzanych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie,
- 2) uzyskanie informacji o miejscach dostępnej pomocy dla ofiar przemocy,
- 3) zwiększenie skuteczności w zatrzymywaniu przemocy domowej oraz jej wczesnemu wykrywaniu i zapobieganiu poprzez zintegrowanie służb społecznych,
- 4) rozwój pomocy specjalistycznej dla ofiar przemocy,
- 5) łatwiejszy i bezpośredni dostęp do profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy,
- 6) zwiększenie skuteczniejszego karania sprawców przemocy poprzez współpracę z Sądem i Prokuraturą,
- 7) wzrost liczby przeszkolonych osób, przygotowanych do pomagania rodzinom z problemem przemocy,
- 8) zapoznanie mieszkańców gminy ze zjawiskiem przemocy domowej oraz zmiana ich postaw,
- 9) uaktywnienie środowisk lokalnych do współpracy w celu zatrzymania występowania przemocy domowej i wczesnego jej wykrywania,
- 10) zapoznanie dzieci i młodzieży szkół z problematyką przemocy domowej oraz rówieśniczej poprzez organizowane kampanie społeczne i edukacyjne,
- 11) rozwój grupy wsparcia,

- 12) wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową i działaniom edukacyjnym podczas spotkań w szkołach,

XIII. MONITORING PROGRAMU

W celu zapewnienia prawidłowego wykonywania programu prowadzony będzie coroczny monitoring (sprawozdanie z zadań programu). Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości.

XIV. EWALUACJA PROGRAMU

1. Program będzie podlegał ewaluacji rocznej oraz końcowej. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu. Proces ten będzie przeprowadzony na podstawie zbieranych danych z poszczególnych działań a następnie poddany analizie i ocenie. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność prowadzonych działań w oparciu o założone wskaźniki.
2. Wskaźniki ewaluacji to:
  - a) Liczba współpracujących instytucji i organizacji,
  - b) Liczba zawartych porozumień
  - c) Liczba spotkań zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych,
  - d) Liczba szkoleń osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy,
  - e) Liczba programów profilaktycznych realizowanych na terenie szkół,
  - f) Liczba przeprowadzonych kampanii społecznych,
  - g) Liczba udzielonych porad w ramach Punktu Konsultacyjnego
  - h) Liczba współpracujących specjalistów,
  - i) Liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia
3. Ocenie podlegać będzie:
  - a) skuteczność poszczególnych działań
  - b) stopień realizacji celów operacyjnych
  - c) badane wskaźniki

Ewaluację prowadzić będzie Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie.

XV. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2024 – 2028 są: środki własne gminy - zaplanowane w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz środki zewnętrzne.

Uzasadnienie

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochronie Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na lata -, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposób realizacji zadań własnych Gminy Nowe Miasto Lubawskie, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 25 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W Programie na lata 2024-2028 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie 2021-2023. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.

W związku z powyższym zasadne jest podjęcie stosownej uchwały w przedmiotowej sprawie.